SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 31 AUGUSTUS 1939

EEN SPOTKOOPJE

HOE „DE SPOORZOEKERS" EEN KANO KREGEN

DOOR
WILLY SCHERMELÉ

★

VLEUGELVOET, Arendsoog, Zilverpijl en Nachtwind waren vier blanke Indianen. En al mocht ik het eigenlijk niet verklappen, omdat de club „De Spoorzoekers" voor iedereen geheim moest blijven, wil ik jullie toch wel in vertrouwen vertellen, dat ze eigenlijk Henk, Wim, Paul en Dik heetten. Ze zaten op school in dezelfde klas en wisten op wonderlijke manier aan een prachtige kano te komen.

Als de andere jongens uit de klas er bij waren, spraken de vier Indianen altijd van de „S.Z.", als ze het over hun club hadden. Want dat vonden ze juist zo leuk, dat ze het bestaan van hun club zo goed geheim hadden weten te houden. Geen enkele jongen vermoedde dan ook, dat er vier Indianen in het dorp woonden.

Arendsoog was zo'n beetje het opperhoofd. Dat kwam, omdat hij de mooiste pijl en boog had en een echte tomahawk. Die had z'n oom eens voor hem meegebracht uit Amerika.

Een heel eind buiten het dorp en dan nog wel bijna een uur gaans over de hei, hadden De Spoorzoekers hun kamp. Midden op die stille hei, waar zelden of nooit een mens kwam, lagen mooie zandheuvels, die ze „De duintjes" noemden.

Daar hadden ze hun tent opgezet en kwamen ze bij elkaar, telkens als ze vrij waren. Het was Arendsoog, die deze plek had uitgezocht, omdat het er zo geheimzinnig stil was en je je kon verbeelden, midden in de prairiën te leven.

Als De Spoorzoekers tegen zonsondergang vóór hun tent zaten, was het net, of lange schaduwen over de hei trokken. Soms wiekte een uil, met twee ogen als glazen knikkers, naar de bosrand en vleermuizen fladderden in de schemering.

Op een avond, toen de Indianen weer vóór hun tent zaten, zei Arendsoog, half in gedachten verzonken: „Soms verbeeld ik me weleens, dat hier op deze plek heel lang geleden mensen moeten hebben gewoond. Natuurlijk is het maar verbeelding, want als je me vraagt, hoe ik tot die gedachte kom, dan weet ik het eigenlijk zelf niet."

„Nou, ik geloof er ook niet veel van," vond Zilverpijl. „De avondstemming, de stilte en de wilde plantengroei zullen wel op je verbeelding werken. Voorlopig heb ik nog niet anders kunnen ontdekken, dan dat hier konijnen wonen. Kijk maar eens om je heen: overal zie je de afdrukken van hun pootjes in het gladde, blanke zand."

„En toch," zei Nachtwind, „lijkt het mij niet onmogelijk, dat hier vroeger heel wat mensen hebben gewoond. Want hoe komt het, dat er juist midden in deze eindeloze hei een grote zandvlakte is?"

„Ach," antwoordde Vleugelvoet, „dat is nog helemaal geen bewijs, dat hier eertijds mensen hebben gewoond. Het is een gewone zandverstuiving, zoals je ze in elke hei wel ziet. Als je 's avonds op de hei zit, ga je je dingen verbeelden, die helemaal niet bestaan."

„Ja," zei Arendsoog, „misschien heb je gelijk. Laten we daarom over iets anders spreken, over onze wigwam bijvoorbeeld en over zoveel andere dingen, die we als echte Indianen nodig hebben."

„Nou," lachte Nachtwind. „We blijven dan ten minste bij de werkelijkheid en eerlijk gezegd, als we alleen maar beginnen met over onze tent te praten, hebben we al genoeg te doen."

Inderdaad, de wigwam van deze Indianen was allesbehalve waterdicht en bestond uit aan elkaar genaaide lapjes. 't Leek meer op een stalenboek van allerhande stofjes. Het ergste was, dat je er druipnat in werd, als je voor de regen wilde schuilde. Vleugelvoet beweerde, dat een echte Indiaan daar tegen moest kunnen, maar Arendsoog vond het geen waardig verblijf voor een opperhoofd van De Spoorzoekers.

„Langzaam aan, dan breekt het lijntje niet," troostte Zilverpijl. „Ik geef dadelijk toe, dat de wigwam nog niet ideaal is, en ook dat aan onze uitrusting nog veel ontbreekt, maar dat komt allemaal wel in orde. Eer we nog een jaartje verder zijn, hebben we alles in de puntjes, dan zullen we van echte Indianen niet meer te onderscheiden zijn."

„Met een wigwam, zoo lek als een mand, lijken we, als het regent, nu nog meer op water-Indianen," spotte Nachtwind. „Trouwens, over water gesproken.... ook een kano hebben we nog niet. Wat zou dát fijn zijn, jongens!"

Daarmede waren de drie andere Indianen het dadelijk eens, maar ja, het bezit van een kano zou wel altijd een droom blijven.

's Avonds keerden de jongens in een ietwat gedrukte stemming naar huis. Er werd weinig gesproken, iedereen was met z'n eigen gedachten bezig. En natuurlijk

....dat hier op deze plek heel lang geleden mensen moeten hebben gewoond.

piekerde elk voor zich over een nieuwe wigwam en.... een kano!

De andere dag, Zaterdagmiddag, trokken De Spoorzoekers er al vroeg op uit. De Indianen wilden nu eens geen spoor, maar lekkere bramen gaan zoeken.

't Was snikheet en de zon brandde op de bloeiende hei. „Eerst even uitpuffen," zei Arendsoog. En meteen viel hij voor de tent in het zand neer. Het gezoem van de bijen zong hem bijna in slaap. Hij lag languit op z'n rug en groef z'n handen diep in het zand, omdat het daar veel koeler was. En terwijl hij met z'n ogen dicht zo in het zand graaide, hield hij ineens iets tussen z'n vingers. 't Leek wel een rond klompje klei, maar toen hij het vuil en het zand verwijderde, zag hij dat het een muntstukje was. Maar 't was geen Hollands geldstukje, zoveel wisten onze Indianen er wél van.

„'t Moet al heel oud zijn," veronderstelde Nachtwind. „We zullen het Maandag op school aan den meester laten zien," besloot Arendsoog en hij stopte het geldstukje in z'n zak.

Niemand dacht er meer aan, maar toen Arendsoog het 's Maandags aan meester toonde, bekeek deze het met veel aandacht. „Ik heb er zelf niet zo veel verstand van," zei hij, „maar we zullen er eens mee naar professor Penneman gaan."

De professor stelde dadelijk vast, dat het een Romeinse munt was....

Penneman was professor in de oudheidkunde en woonde in het dorp. De professor stelde dadelijk vast, dat het een Romeinse munt was, die Arendsoog had gevonden. „Als dit eene muntje er is gevonden, is het zeer waarschijnlijk, dat er nog meer onder het zand verborgen ligt," besloot de professor. Reeds de andere dag ging hij, vergezeld van de vier Indianen en mannen met kruiwagens en schoppen, naar de plaats, waar Arendsoog het oude muntstukje had gevonden.

Er werd gegraven en gegraven en elke scherf of stukje steen, dat voor de dag kwam, werd door den professor nauwkeurig onderzocht. Eerst was er niet veel belangrijks in het zand te vinden, maar de professor verloor de moed niet en liet de werklieden maar graven. Elk schepje zand werd nauwkeurig onderzocht. Alles gebeurde zo stil en plechtig, dat niemand hardop durfde te spreken.

Eindelijk kwam er een aarden kruik te voorschijn en toen volgden nog meer voorwerpen en gereedschappen uit lang vervlogen tijden.

„Zie je wel," fluisterde Arendsoog tegen Nachtwind, „zie je wel, dat mijn vermoeden nog niet zo mal was...."

„Neen, dat was het zeker niet," zei de professor, die Arendsoog's opmerking had gehoord. „We hebben hier de plaats gevonden van een oude Romeinse nederzetting en wat we hier blootleggen, is voor de wetenschap van onschatbare waarde. Dat hebben we allemaal aan jullie te danken en daarom mag je nu eens ronduit zeggen, wat je wel graag zou willen hebben. Want een beloning is het zeker wel waard."

De Spoorzoekers waren zo verrast, dat ze heus niet wisten, wat ze moesten antwoorden.

„Nu," ging de professor lachend voort, „wat zouden jullie nu graag willen hebben?" Bij deze woorden keek hij naar de opgelapte wigwam en zei: „Wat zouden jullie bijvoorbeeld denken van 'n mooie, nieuwe tent?"

De Indianen keken elkaar met glundere gezichten aan, maar toch schenen ze ineens aan iets anders te denken.... aan een kano. „Nou, professor, als we dan toch zo iets duurs mogen kiezen," nam Arendsoog het woord, „dan zouden we nog liever een kano hebben. Die is niet duurder dan een nieuwe wigwam, waarin een opperhoofd kan wonen."

De professor keek eens naar de tent, toen naar de jongens en vervolgens naar de vele prachtige, oude voorwerpen, die z'n werklieden al hadden opgegraven.

„Ik weet het goed gemaakt. Natuurlijk kunnen echte Indianen niet in zo'n tent blijven wonen, dus daarvoor moet een andere komen. En daar een kano eigenlijk ook niet mag ontbreken, krijgen jullie een tent en een kano. Is dat goed?"

Of de jongens dat goed vonden! Ze hieven van vreugde 'n Indianengehuil aan, zo erg, dat de konijntjes in de hei verschrikt wegvluchtten. Een nieuwe wigwam én een kano, wie had dat ooit durven dromen! En de professor liet er geen gras over groeien, want de volgende dag was het beloofde er al.

De vier Indianen hebben menige vredespijp voor hun prachtige wigwam gerookt en in hun ruime kano heel wat avonturen beleefd! Maar daarvan vertel ik jullie later misschien nog wel eens wat.

PRINS VALIANT
RIDDER ZONDER VREES
DOOR HAROLD R. FOSTER

PRINS VALIANT

KONING ARTHUR

RÉSUMÉ:
HET IS PRINS VALIANT GELUKT RIDDER BRANWIJN EN DE ZIJNEN IN VRIJHEID TE STELLEN EN HIJ HEEFT ZICH GEHAAST BOODSCHAPPERS TE STUREN NAAR DE KLUIS, WAAR PRINSES ILENE DEN GEWONDEN RIDDER GAWAIN VERZORGT.

„PRINS VALIANT HEEFT ZIJN DOEL BEREIKT," VERTELDE PRINSES ILENE. EN HAASTIG NAM ZE AFSCHEID VAN GAWAIN.

INMIDDELS DEED VALIANT AAN BRANWIJN HET VERHAAL ZIJNER HELDENDADEN. EN TOEN...

...DE MORGEN AANBRAK, KEEK HIJ UIT NAAR DE JONGE PRINSES

ZE ZAG HEM STAAN OP DE TRANSEN EN WUIFDE HEM HARTELIJK TOE.

STORMACHTIG BEGROETTE ZIJ HAAR REEDS DOODGEWAANDE OUDERS EN.....

..TOEN MOEST OOK VALIANT ALLES VERTELLEN WAT ER GEBEURD WAS.

VAL DEED HET EN 'S AVONDS ZONG HIJ NOG EEN LIED OVER DE HELDENDADEN DER RIDDERS, TERWIJL...

HAL FOSTER

...ILENE'S OUDERS NOG EENS DE INHOUD LAZEN VAN EEN OORKONDE DIE HEEL WAT MOEILIJKHEDEN ZOU VEROORZAKEN.

KITTY MUIS EN HAAR HOND

DOOR BRANDON WALSH

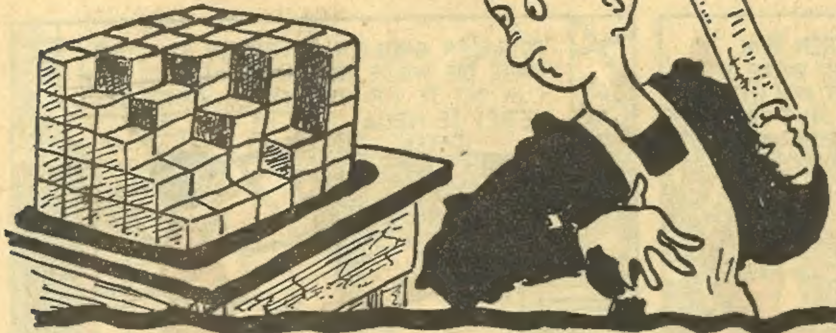

BONT ALLERLEI

HOEVEEL GEBAKJES ZIJN ER NOG?

Een bakkersjongen heeft vijf lagen van elk vijfentwintig gebakjes op elkaar gestapeld, maar op een gegeven ogenblik ziet hij, dat snoeplustige vriendjes een aantal gebakjes hebben gegapt van zijn stapeltje. Kunnen jullie nu precies natellen hoeveel gebakjes er verdwenen zijn?

KAMEEL-PUZZELTJE

Vijf zonen der woestijn waren met hun kamelen over de uitgestrekte zandvlakten gereden. De dieren en de mannen begonnen dorst te lijden en de ruiters zeiden: Op enige afstand van de karavaanweg liggen vijf waterputten, maar de overlevering eist dat, wanneer vijf ruiters naderen om te drinken, ze dit allen tegelijk doen elk aan een put, en dat de sporen elkaar niet mogen kruisen. Laten we uitkijken en de wegen zorgvuldig uitstippelen. Dat deden ze. No. 1 reed naar put 1. No. 2 naar put 3, enz. En de vijf wegen kruisten elkaar niet. Kunnen jullie vinden hoe de vijf ruiters reden?

REKENRAADSEL

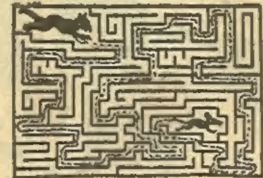
Zet in deze figuur de getallen van 1 tot en met 12 zódanig, dat elk der vier rijen vierkantjes als som oplevert: 30.

Oplossingen vorig nummer

LEVE DE MUZIEK!

KAT EN MUIS

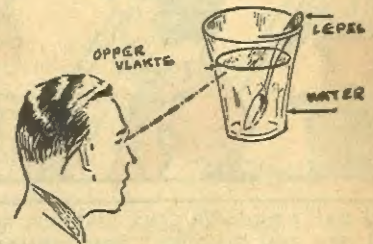

SPROOKJESPUZZLE

De naam van het sprookje is: „De wolf en de zeven geitjes".

LADDERPUZZLE

1. Klam. 2. Vlam. 3. Vaam. 4. Vaat. 5. Vast.

EEN NATUURLIJKE SPIEGEL

Vul een glas met water, hef het even op en kijk door de glazen wand naar de onderkant der wateroppervlakte. Je zult 'm zien glimmen als de beste der zilveren spiegels.

Wanneer je nu een lepel in het glas plaatst en opnieuw door de wand kijkt, zul je in de onderkant der oppervlakte het spiegelbeeld zien van het lepelgedeelte dat onder water zit, beter dan in welke spiegel ook. Het is een interessant experimentje.

EEN DUBBELGANGER

Kijk nu eens een minuut lang naar het hier afgebeelde mannetje. Heel aandachtig, hoor. Sluit dan je ogen en blijf zo 'n tijdlang met gesloten ogen zitten. Langzaam zie je dan in de „ogen van je geest" een dubbelganger van dat mannetje opduiken. Maar denk eraan: een poosje met gesloten ogen blijven zitten en eerst een minuut lang strak het zwarte beeld aankijken.

VLIEGEN: *Vroeger en Nu*

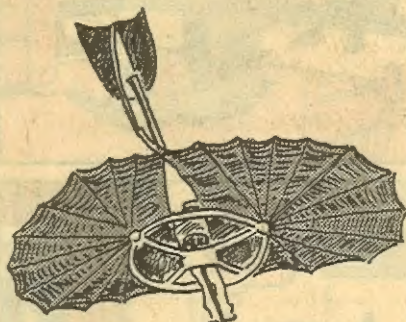
19. KLAPPERENDE VLEUGELS

Otto Lilienthal was een der eersten, die er in slaagde werkelijk succesvol te vliegen door middel van beweegbare vleugels. Hij wilde alles van 't vliegen afweten en besteedde dertig jaar aan de studie ervan. Samen met zijn broeder Gustaaf bouwde en ontwierp hij allerlei modellen. Hij maakte zijn eerste zweef-vliegtoestel in 1891 en maakte ongeveer tweeduizend vluchten.

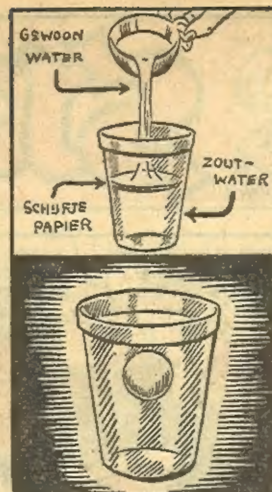

In 't begin oefende hij zich door van een soort wipplank te springen, doch later nam hij zijn toevlucht tot niet al te hoge heuveltoppen. Ten slotte was hij zover dat hij ook een vliegtuig had gebouwd, dat werd aangedreven door een motor. Op 9 Augustus 1896 echter, toen hij nog eens voor 't laatst wilde proefvliegen, lukte het hem niet zijn toestel in 't evenwicht te brengen en hij viel te pletter. Zijn broer Gustaaf was diep getroffen door dit ongeluk en had de moed niet meer om het werk van den verongelukte voort te zetten.

Wanneer Otto Lilienthal had mogen blijven leven, dan is het best mogelijk en zelfs waarschijnlijk dat de eer, die later de gebroeders Wright zou te beurt vallen, zijn aandeel zou zijn geweest. Maar de dood stak er een stokje voor.

Volgende week no. 20 :
Het eerste luchtschip van het stijve type.

EEN EI LATEN ZWEVEN IN 'T WATER

Hoe kun je dat klaar spelen, bv. in een glas water? Je vult eerst het glas voor een gedeelte met water, waarin zoveel zout is opgelost, dat het water niet méér zout opneemt. Dan leg je op de oppervlakte een schijfje dun papier en je giet er gewoon water op, totdat het glas bijna vol is. Neem nu voorzichtig het papier weg, laat je ei zachtjes in 't water glippen en 't zal blijven hangen ter hoogte van de oppervlakte van het zoutwater. Probeer het maar eens.

JAN KLAAS

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB HEEFT GEDROOMD!

75

